

Strafrechtelijke prioriteiten van de Vlaamse overheid

Inhoud

Algemene prioriteiten	3
Specifieke prioriteiten	5
Beleidsdomein Buitenlandse Zaken	5
Beleidsdomein Onderwijs & Vorming.....	5
Beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin.....	6
Beleidsdomein Cultuur, Jeugd, Sport en Media	6
Beleidsdomein Werk en Sociale Economie.....	7
Beleidsdomein Landbouw en Visserij.....	8
Beleidsdomein Leefmilieu, Natuur en Energie.....	9
Beleidsdomein Mobiliteit en Openbare Werken	12
Beleidsdomein Ruimtelijke Ordening, Woonbeleid en Onroerend Erfgoed	15

Algemene prioriteiten

Volgende gedragingen en/of feiten zijn strafrechtelijk prioritair te vervolgen:

Algemene prioriteiten:

Wanneer op een strafbaar feit meerdere van de algemene criteria zoals ernst, schade, herhaling, fraude, en het moreel verwerpelijke karakter van toepassing zijn, is dit een indicatie voor een prioritair strafrechtelijke vervolging van de gedraging. Vele van de algemene criteria zijn als motivering voor het prioritair stellen van een strafbaar feit aangehaald.

Als algemene prioriteiten kunnen aldus worden naar voren geschoven:

In het kader van ernst:

- Elk door de Vlaamse decreten strafbaar gesteld feit dat ernstige gevolgen of hinder met zich meebrengt ten koste van de burgers en de overheid
- Elk door de Vlaamse decreten strafbaar gesteld feit waardoor de bijzondere positie van het slachtoffer ernstig wordt benadeeld
- Elk door de Vlaamse decreten strafbaar gesteld feit dat gepaard gaat met een georganiseerd karakter van de misdrijven, of een professioneel kader waarbinnen de gedraging plaatsvond
- Samengestelde misdrijven die minstens drie verschillende misdrijven omvatten
- Elk door de Vlaamse decreten strafbaar gesteld feit waarbij er sprake is van recidive (in de zin van 'voor de tweede keer een zware overtreding begaan waarvoor men voorheen reeds veroordeeld werd')
- Elk door de Vlaamse decreten strafbaar gesteld feit waarbij er sprake is van escalatie zoals bij het gebruik van geweld

In het kader van schade en leed:

- Elk door de Vlaamse decreten strafbaar gesteld feit waarbij zwaarwichtige schade of aanzienlijk leed wordt veroorzaakt ten koste van de burgers, de samenleving of de overheid

In het kader van frequentie:

- Elk door de Vlaamse decreten strafbaar gesteld feit dat herhaaldelijk (met een bepaalde frequentie) wordt gepleegd

In het kader van het financieel voordeel:

- Vlaamse misdrijven, gepleegd met het oog op het verkrijgen van belangrijke vermogensvoordelen, die aanleiding gaven tot sociale fraude en Vlaamse misdrijven gepleegd met het oogmerk om zich op een illegale manier te verrijken, rechtstreeks of onrechtstreeks, maar altijd ten koste van de burgers en de overheid (fraude) en in het nadeel van het eigendomsrecht en de eerlijke concurrentie binnen de eengemaakte vrije markt (zie ook Kadernota Integrale Veiligheid, punt 3.4 Buitgerichte aanpak)
- Elk door de Vlaamse decreten strafbaar gesteld feit waarbij een verbeurdverklaring van het vermogensvoordeel in de regelgeving is voorzien

In het kader van het moreel verwerpelijk karakter:

- De door Vlaamse decreten strafbaar gestelde verhindering van toezicht, in zoverre gepaard gaand met bedrieglijke handelingen of geweld gelet op het moreel verwerpelijk karakter van deze gedraging
- Elk door de Vlaamse decreten strafbaar gesteld feit waarvan de niet-vervolging het publiek vertrouwen in de overheidsinstellingen zou aantasten

Specifieke prioriteiten

Alhoewel de hierna vernoemde prioriteiten beantwoorden aan de algemene criteria voor prioritering, worden ze expliciet als een specifieke prioriteit voor strafrechtelijke afhandeling beschouwd:

Beleidsdomein Buitenlandse Zaken

Het vervolgen van illegale wapenhandel in het bijzonder illegale wapen in-, uit-, doorvoer en overbrenging.

Motivering:

Een maatschappelijk erg relevant misdrijf, dat kan leiden tot enorme schade en waaraan ook in de Kadernota Integrale Veiligheid en het Nationaal Veiligheidsplan bijzondere aandacht wordt besteed (zie ook KIV pagina 119-122, in het bijzonder 4.6.1. Illegale wapenhandel, 2. Strategische doelstellingen. "Het opsporen van het door de wapensmokkelaars illegaal verkregen vermogensvoordelen met het oog op de verbeurdverklaring ervan").

Regelgeving:

- Decreet betreffende de in-, uit-, doorvoer en overbrenging van defensie gerelateerde producten, ander voor militair gebruik dienstig materiaal, ordehandhavingmateriaal, civiele vuurwapens, onderdelen en munitie (citeeropschrift: "Wapenhandeldecreet") van 15/06/2012.

Beleidsdomein Onderwijs & Vorming

Het vervolgen van de nepuniversiteiten in het bijzonder het zonder daartoe gerechtigd te zijn de graden van bachelor of master met of zonder specificatie of doctor (doctor of philosophy met afkorting PhD of dr) of de graden en titels genoemd in paragraaf 2, 3 en in artikel II.76 verlenen en het zonder daartoe gerechtigd te zijn de titel van bachelor of master met of zonder nadere specificatie of doctor (doctor of philosophy met afkorting PhD of dr) of de graden en titels genoemd in paragraaf 2, 3 en in artikel II.76 voeren.

Motivering:

Gebaseerd op de morele verwerpelijkheid, schade voor de slachtoffers, lage tolerantiegraad en afwezigheid van alternatieven.

Regelgeving

- Gecoördineerde decreten betreffende het hoger onderwijs van 11 oktober 2013

Beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

Het vervolgen van de illegale adoptie

Motivering:

Illegale adoptie heeft een belangrijk en vaak onomkeerbaar gevolg voor de betrokken minderjarigen en afstandshouders. Het bemiddelen in adoptie zonder vergunning of het halen van een ongepast financieel voordeel uit de adoptie leunt sterk aan bij mensenhandel en is dus moreel verwerpelijk.

Regelgeving:

- Decreet van 03/07/2015 houdende regeling van de binnenlandse adoptie van kinderen en houdende wijziging van het decreet van 20 januari 2012 houdende regeling van de interlandelijke adoptie van kinderen [citeeropschrift: "decreet Binnenlandse Adoptie van 3 juli 2015"]
- Decreet van 20/01/2012 houdende regeling van de interlandelijke adoptie van kinderen

Beleidsdomein Cultuur, Jeugd, Sport en Media

Het vervolgen van diegene die zich schuldig maakt aan een dopingpraktijk of deelneemt aan een dopingpraktijk, in het bijzonder (maar niet beperkt tot) handel in dopingproducten, met uitzondering van het vervolgen van sporters die dopingpraktijken begaan in voorbereiding op of bij deelname aan een sportactiviteit

Motivering:

Het beschermen van de integriteit van de sport tegen doping is een voortdurende wereldwijde uitdaging. Bovendien wordt deze prioriteit ook in de Kadernota Integrale Veiligheid 2016-2019 opgenomen waarbij wordt gesteld dat het gebruik van doping door amateurs en recreatieve sporters steeds meer toeneemt en dat de handel in dopingproducten een belangrijke inkomstenbron geworden is voor criminele groeperingen (KIV, pagina 63 en verder in het bijzonder 4.3. "Een geactualiseerd integraal en geïntegreerd drugsbeleid", punt 4. Stand van Zaken, 1.1. Beeldvorming; "Het gebruik van doping door amateurs en recreatieve sporters neemt steeds meer toe, en ook de handel in dopingproducten is een belangrijke inkomstenbron geworden voor criminele groeperingen")

Regelgeving:

- Decreet van 25 mei 2012 betreffende de preventie en bestrijding van doping in de sport (citeeropschrift: "het Antidopingdecreet van 25 mei 2012")

Beleidsdomein Werk en Sociale Economie

1. Het vervolgen van inbreuken met betrekking tot de arbeidskaart, beroepskaarten en verblijfsvergunningen (economische migratie);
2. Het vervolgen van inbreuken met betrekking tot erkenning van de uitzendbureaus (illegale detacheringsbureaus en niet-erkende uitzendbureaus);
3. Het vervolgen van inbreuken op de dienstenchequereglementering (dienstencheques).
4. Het vervolgen van inbreuken inzake de evenredige participatie op de arbeidsmarkt (discriminatie op de arbeidsmarkt).

Motivering:

Economische migratie, illegale detacheringsbureaus en niet-erkende uitzendbureaus, en dienstencheques

- Via de bijzondere wet van 6 januari 2014 met betrekking tot de zesde staatshervorming werd een groot aantal bevoegdheden inzake werkgelegenheid geregionaliseerd. Er kan hierbij o.m. worden verwezen naar de economische migratie, de dienstencheques, en het doelgroepenbeleid.

- De opgesomde prioriteiten hebben een hoog frauderisico, hetzij omdat ons socio-economisch weefsel wordt ondermijnd, hetzij omdat ze een hoog risico op fraude met overheidsmiddelen inhouden.

- Vaak worden goedkope arbeidskrachten op de Vlaamse arbeidsmarkt gedumpt via illegale (economische) migratie of illegale detacheringen (d.w.z. tussenpersonen die personeel ter beschikking stellen zonder de voorwaarden inzake uitzendarbeid/uitzendactiviteiten na te leven).

Deze tewerkstelling brengt niet alleen een verhoogd risico mee op het vlak van arbeidsveiligheid omwille van taal- of communicatieproblemen of omwille van de omstandigheden (illegaliteit) waarin deze tewerkgesteld worden.

Er worden hierbij ook dikwijls wettelijke bepalingen inzake arbeidsduur, compensatierust, loon, sociale documenten of sociale zekerheid niet nageleefd.

Het gaat om zware inbreuken omdat ze ondernemingen die de spelregels naleven oneerlijke concurrentie aandoen, ze een inbreuk op de bescherming van werknemers inhouden, ze onze arbeidsmarkt verstoren, en ons socio-economisch weefsel aantasten.

- Met de dienstencheques wil de overheid een hogere tewerkstelling van de kansengroepen realiseren.

Gezien de omvang van de door de overheid geïnvesteerde middelen houden de dienstencheques een hoog risico op fraude met overheidsmiddelen in.

Discriminatie op de arbeidsmarkt

- Het principe van gelijke behandeling (of non-discriminatie) is een van de grondslagen van onze democratische samenleving. Niettemin behoren discriminaties nog te vaak tot de dagelijkse realiteit van minderheids- en/of kansengroepen, en dit in bijna alle maatschappelijke domeinen (onderwijs, arbeid,...). Discriminatie heeft niet alleen zware gevolgen voor de individuele slachtoffers, maar ook voor de samenleving in zijn geheel. Discriminatie zorgt voor

achterstelling en uitsluiting, waardoor waardevolle talenten, die nochtans broodnodig zijn in een vergrijzende context, verloren gaan.

- Ondanks de omvang van de problematiek blijft het aantal gerechtelijke vervolgingen van discriminatie in België zeer beperkt.

Regelgeving:

Economische migratie

- Wet van 30 april 1999 houdende de tewerkstelling van buitenlandse werknemers;
- Wet van 19 februari 1965 betreffende de uitoefening van zelfstandige beroepsactiviteiten der vreemdelingen;

Illegale detacheringsbureaus en niet-erkende uitzendbureaus

- Decreet van 10 december 2010 houdende de private arbeidsbemiddeling,

Dienstencheques

- Wet van 20 juli 2001 tot bevordering van de buurtdiensten en – banen;

Discriminatie op de arbeidsmarkt

- Decreet van 8 mei 2002 houdende evenredige participatie op de arbeidsmarkt
- Decreet van 10 december 2010 houdende de private arbeidsbemiddeling, (art. 24, 19°)

Beleidsdomein Landbouw en Visserij

Het vervolgen van inbreuken op de bepalingen aangaande de zeevisserij en aquacultuur.

Motivering:

In de memorie van toelichting van het decreet van 28 juli 2013 betreffende het Landbouw- en Visserijbeleid is te lezen dat gelet op specificiteit van het zeevisserijbeleid er uitdrukkelijk voor geopteerd is om het bestaande kader inzake handhaving, de strafrechtelijke geldboeten en/of gevangenisstraffen, te behouden. Dit werd als logisch gezien gelet op het feit dat de inbreuken op de bepalingen veelal een zware milieu-impact hebben (vb. bij het niet-respecteren van de quota's. Bovendien wordt ook in de Kadernota Integrale Veiligheid 2016-2019 gesteld dat het Belgische deel van de Noordzee een zone met een hoge natuurwaarde en vele gebruiken (o.a. scheepvaart en productie hernieuwbare energie) vormt.

Regelgeving:

- Decreet van 28 juli 2013 betreffende het Landbouw- en Visserijbeleid

Beleidsdomein Leefmilieu, Natuur en Energie

Algemene prioriteiten

1. Het vervolgen van het actief tegenwerken van de handhaving

- Opzettelijke schending van de toezichtrechten, in het bijzonder
- Weigeren of belemmeren van toegang, van inzage of kopie van zakelijke gegevens, van onderzoek van zaken, van onderzoek van transportmiddelen, van doen van vaststellingen d.m.v. audiovisuele middelen.
- Het opzettelijk niet-uitvoeren, niet-betalen of negeren van de opgelegde bestuurlijke maatregelen, bestuurlijke geldboeten, voordeelontnemingen, veiligheidsmaatregelen of door de rechter opgelegde maatregelen.
- Agressie tegenover verbalisanten (fysieke agressie, bedreigingen, ...), beschadiging van eigendommen van de overheid of verbalisanten verbonden aan de uitoefening van hun functie.

2. Het vervolgen van ernstige milieumisdrijven die beoordeeld worden op grond van volgende (niet cumulatieve) criteria:

- Het milieumisdrijf geeft aanleiding tot ernstige milieuhinder of milieuverontreiniging met betekenisvolle (onherstelbare) schade aan het leefmilieu (lucht, oppervlaktewater, aanzienlijke en onomkeerbare verontreiniging van de bodem en het grondwater), ernstige veiligheidsrisico's of betekenisvolle schade aan de volksgezondheid.
- Het misdrijf heeft een georganiseerd en/of commercieel karakter, in het bijzonder wanneer er sprake is van een internationaal karakter of een fraude-aspect.

3. Het vervolgen van misdrijven die samenhangen met andere misdrijven die niet op basis van het Milieuhandavingsdecreet bestuurlijk kunnen worden gesanctioneerd.

4. Het vervolgen van misdrijven waarbij men zich onrechtmatig financieel verrijkt en/of waaraan een belangrijk vermogensvoordeel gekoppeld is.

5. Het vervolgen van misdrijven waarbij schadelijders zich burgerlijke partij (kunnen) stellen.

6. Het vervolgen van misdrijven waarbij het gepast is om als bijkomende straf een verbeurdverklaring uit te spreken.

7. Het vervolgen van feiten waarbij herhaaldelijk hetzelfde of soortgelijke misdrijven worden gepleegd, in het bijzonder wanneer reeds een veroordeling werd uitgesproken of bestuurlijke geldboete werd opgelegd.

8. Het vervolgen van misdrijven waarin een (al dan niet voorwaardelijke) gevangenisstraf zich lijkt op te dringen.

Thematische prioriteiten

1. Het vervolgen van feiten waarbij de noodzakelijke, voorafgaandelijke milieuvergunning of erkenning voor het exploiteren van een inrichting of het uitoefenen van een activiteit ontbreekt zonder dat er een begin van regularisatie is.
2. Het vervolgen van feiten m.b.t. beschermde soorten vermeld in bijlagen II, III en IV van decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu:
  - Doden, vangen van beschermde dieren: minstens drie exemplaren.
  - Plukken, afsnijden, uitsteken van beschermde planten: minstens drie exemplaren.
  - Onder zich hebben, vervoeren of verhandelen van beschermde dieren of planten: minstens drie exemplaren.
3. Het vervolgen van onrechtmatige ontbossingen groter dan 1 ha binnen ruimtelijk kwetsbaar gebied en/of SBZ of van bossen aangewezen door de Vlaamse Regering in uitvoering van artikel 90ter Bosdecreet.
4. Het vervolgen van onrechtmatige vegetatiewijzigingen groter dan 1 ha binnen ruimtelijk kwetsbaar gebied en/of SBZ.
5. Het vervolgen van afvalfraude, in het bijzonder indien het gaat om
  - Het achterlaten van gevaarlijke afvalstoffen of grote hoeveelheden illegaal verworven afvalstoffen.
  - Het illegaal beheren van gevaarlijke of grote hoeveelheden afvalstoffen op een manier die leidt tot schade aan het milieu.
6. Het vervolgen van illegale handel in dieren voor wat betreft de dierenwelzijnsaspecten.
7. Het vervolgen van verwaarlozing van dieren met als gevolg ernstig lijden en/of letsel van de dieren en in elk geval,
  - waarbij dieren in beslag werden genomen;
  - sterfte van één of meerdere dieren ten gevolg van verwaarlozing;
  - gevallen waarbij dringend diergeneeskundige verzorging noodzakelijk is.
8. Het vervolgen van mishandeling en achterlaten van dieren en in elk geval:
  - waarbij dieren in beslag werden genomen;
  - sterfte van één of meerdere dieren ten gevolg van mishandeling of achterlaten;
  - gevallen waarbij dringend diergeneeskundige verzorging noodzakelijk is.

Motivering:

Algemene prioriteiten

Het actief tegenwerken van de handhaving betekent een ondermijning van het bestuurlijk gezag (inspectiediensten, AMMC, ...) of het in gevaar brengen van de fysieke integriteit van de verbalisant. Dergelijke feiten of gedragingen hebben een moreel verwerpelijk karakter waarvoor een nultolerantie moet worden gehanteerd.

Misdrijven zoals ernstige milieumisdrijven die beoordeeld worden op grond van volgende (niet cumulatieve) criteria: het milieumisdrijf geeft aanleiding tot ernstige milieuhinder of milieuverontreiniging met betekenisvolle (onherstelbare) schade aan het leefmilieu (lucht, oppervlaktewater, aanzienlijke en onomkeerbare verontreiniging van de bodem en het grondwater) met ernstige veiligheidsrisico's of betekenisvolle schade aan de volksgezondheid en misdrijven met een georganiseerd en/of commercieel karakter, in het bijzonder wanneer er sprake is van een internationaal karakter of een fraude-aspect, vereisen vaak verdere onderzoeksdaden om verdere linken met andere misdrijven/andere daders te onderzoeken en aan te pakken, of onderzoeksdaden om te bepalen hoe groot de schade is.

Voor misdrijven die samenhangen met andere misdrijven die niet op basis van het Milieuhandavingsdecreet bestuurlijk kunnen worden gesanctioneerd bestaan er veelal linken met gemeenrechtelijke misdrijven (fraude, schriftvervalsing) of andere thema's (bv. dierenwelzijn) die bestuurlijk niet kunnen gesanctioneerd worden door AMMC. Zij worden bij voorkeur strafrechtelijk gecoördineerd afgehandeld.

Enkel in geval er sprake is van een belangrijk vermogensvoordeel, bij misdrijven waarbij men zich onrechtmatig financieel verrijkt en/of waaraan een belangrijk vermogensvoordeel gekoppeld is, dat pas berekenbaar is na verdere onderzoeksdaden en waarbij een strafrechtelijk signaal wenselijk is, is strafrechtelijke vervolging aangewezen. In de andere gevallen kan AMMC zelf ook een voordeelontneming opleggen.

Bij aanwezigheid van benadeelden die schade hebben geleden ingevolge het milieumisdrijf (misdrijven waarbij schadelijders zich burgerlijke partij (kunnen) stellen) is een strafrechtelijke afhandeling gewenst aangezien er door de gewestelijke entiteit geen schadevergoeding kan toegekend worden aan schadelijders in het kader van de bestuurlijke beboeting.

Voor misdrijven waarbij het gepast is om als bijkomende straf een verbeurdverklaring uit te spreken is er geen bestuurlijk alternatief.

Recidivisten bij wie herhaaldelijk processen-verbaal werden opgesteld, die reeds strafrechtelijk werden veroordeeld en /of aan wie bestuurlijke geldboetes werden opgelegd, (herhaaldelijk hetzelfde of soortgelijke misdrijven zijn gepleegd, in het bijzonder wanneer reeds een veroordeling werd uitgesproken of bestuurlijke geldboete werd opgelegd) krijgen beter strafrechtelijk signaal dan nogmaals een bestuurlijke geldboete.

Thematische prioriteiten

Beschermde soorten vermeld in bijlagen II, III en IV van decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu: (Doden, vangen van beschermde dieren: minstens drie exemplaren; lukken, afsnijden, uitsteken van beschermde planten: minstens drie exemplaren; onder zich hebben, vervoeren of verhandelen van beschermde dieren of planten: minstens drie exemplaren)

Onrechtmatige ontbossingen groter dan 1 ha binnen ruimtelijk kwetsbaar gebied en/of SBZ of van bossen aangewezen door de Vlaamse Regering in uitvoering van artikel 90ter Bosdecreet
Onrechtmatige vegetatiewijzigingen groter dan 1 ha binnen ruimtelijk kwetsbaar gebied en/of SBZ. Hierbij wordt grote natuurschade veroorzaakt.

Afvalfraude, in het bijzonder indien het gaat om het achterlaten van gevaarlijke afvalstoffen of grote hoeveelheden illegaal verworven afvalstoffen en het illegaal beheer van gevaarlijke of grote hoeveelheden afvalstoffen op een manier die leidt tot schade aan het milieu brengt grote risico's op milieuschade en risico's voor volksgezondheid teweeg. Tevens veroorzaakt dit grote concurrentievervalsing en heeft dit vaak een grensoverschrijdend karakter.

De illegale handel in dieren voor wat betreft de dierenwelzijnsaspecten is een ongewenst maatschappelijk gedrag. De schade die wordt aangericht aan mens en dier gezien de verhoogde kans op de verkoop van zieke dieren die ook gezondheidsrisico's voor de kopers meebrengen (bv rabiës).

Verwaarlozing van dieren met als gevolg ernstig lijden en/of letsel van de dieren en in elk geval, waarbij dieren in beslag werden genomen, sterfte van één of meerdere dieren ten gevolge van verwaarlozing, gevallen waarbij dringend diergeneeskundige verzorging noodzakelijk is.

Mishandeling en achterlaten van dieren en in elk geval: waarbij dieren in beslag werden genomen, sterfte van een of meerdere dieren ten gevolg van mishandeling of achterlaten, gevallen waarbij dringend diergeneeskundige verzorging noodzakelijk is. De noodzaak tot een strafrechtelijke priorisering wordt gemotiveerd vanuit de schade die aan de dieren wordt aangericht. Bovendien is in deze gevallen een verbod op het houden van dieren gewenst en kan dit enkel op strafrechtelijk vlak bekomen worden (geen bestuurlijke alternatief).

Regelgeving:

- Decreet houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid 05 april 1995 (DABM)
- Decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu:
- Bosdecreet van 13 juni 1990
- Wet betreffende de bescherming en het welzijn der dieren van 14 augustus 1986

Beleidsdomein Mobiliteit en Openbare Werken

1. Het vervolgen van inbreuken op verkeersonveiligheidsfenomenen onder andere inbreuken op de geregionaliseerde regelgeving inzake zwaar vervoer (maximaal toegelaten massa's en massa's over de assen, ladingzekering en afmetingen en signalisatie van de lading, gevaarlijk en uitzonderlijk vervoer, vakbekwaamheid...); inbreuken op de geregionaliseerde snelheidsbeperkingen; inbreuken op aanvullende verkeersreglementering (bv. regeling van het verkeer d.m.v. verkeerslichten, aan de plaatselijke omstandigheden aangepaste voorrangregels of inhaalverboden, specifieke snelheidsbeperkingen op autosnelwegen, ...); inbreuken op de technische voorschriften van voertuigen; inbreuken op de reglementering inzake rijopleiding (bv. begeleider kandidaat bestuurder onder invloed van alcohol) of –examens.
2. Het vervolgen van inbreuken op de organisatie van het personenvervoer over de weg
3. Het vervolgen van feiten van actief tegenwerken van handhaving of openbare dienstverlening, verhinderen van toezicht en beschadigen van openbare goederen
4. Het vervolgen van overlast door afval (zwerfvuil, sluikstorten, graffiti, wildplakken, vandalisme)
5. Het vervolgen bij samenhang met stedenbouwkundige en milieumisdrijven (omgevingsmisdrijven)
6. Het vervolgen van inbreuken gekoppeld aan de algemene prioriteiten (ernst, schade en leed, frequentie, moreel verwerpelijk karakter, financieel voordeel)
7. Het vervolgen van maritieme zaken en scheepvaart (inbreuken die de veiligheid of de continuïteit van de scheepvaart of de exploitatie van de havens in het gedrang (kunnen) brengen.)

Motivering:

In het kader van de opmaak van het Nationaal Veiligheidsplan en de Kadernota Integrale Veiligheid, heeft het Vlaamse Gewest o.m. de nadruk gelegd op een aantal speerpunten (snelheid, afleiding onder andere door gebruik van GSM/smartphone, rijden onder invloed van alcohol/drugs, respecteren van de rij- en rusttijden, persoonlijke beveiligingsmiddelen zoals gordel, helm, kinderbeveiligingssysteem..., roodlichtnegatie, zichtbaarheid in het verkeer, zwaar vervoer zoals massa's en andere technische eisen, veiligheidsafstanden, ladingzekering, gevaarlijk en uitzonderlijk vervoer, vakbekwaamheid en de aanpak van recidivisten), die tevens als belangrijkste verkeersonveiligheidsfenomenen worden belicht in het op 24 juni 2016 door de Vlaamse Regering goedgekeurd Vlaams Verkeersveiligheidsplan.

De waterwegen en de havens vervullen een belangrijke economische, ecologische en maatschappelijke rol in het Vlaamse Gewest. Er wordt beleidsmatig naar gestreefd om het aandeel van de binnenvaart in de modal split van het goederenvervoer te verhogen in het belang van de mobiliteit, de verkeersveiligheid, het leefmilieu en een zuinig ruimtegebruik. De noodzaak om een veilig en vlot scheepvaartverkeer te verzekeren wordt dan ook sterk benadrukt.

Inbreuken op art. 63, §1 van het decreet betreffende de organisatie van het personenvervoer over de weg (o.a. een dienst voor het geregeld vervoer, een dienst voor de bijzondere vormen van geregeld vervoer of een taxidienst exploiteren zonder vergunning, zonder attest aan vervoer voor eigen rekening doen, ...) ondermijnen het toezicht op de vervoersactiviteit, werken concurrentievervalsend en leiden tot sociale en fiscale fraude.

Middelen of gedragingen die de handhaving belemmeren (bv. gebruik van radardetectors of sabotage van snelheidscamera's) zijn manifest ontoelaatbaar. Ook de belemmering van cruciale infrastructuurwerken (bv. noodzakelijke waterkeringswerken, cf. art. 15 decreet van 16 april 1996 betreffende de waterkeringen) kan helemaal niet door de beugel. Dit geldt uiteraard tevens voor gevallen van agressie (fysieke agressie, bedreigingen, spuwen, ...) tegenover verbalisanten, toezichters, buschauffeurs (cf. toepassing art. 410bis Strafwetboek) of -reizigers, wegenarbeiders, ...

Dergelijke feiten of gedragingen hebben een moreel verwerpelijk karakter waarvoor een nultolerantie moet worden gehanteerd. Voor dergelijke veiligheidsincidenten wordt dan ook aangedrongen op een effectieve en versnelde vervolging (ongeacht een eventuele arbeidsongeschiktheid).

Naast deze sociale veiligheidsincidenten worden de weg- en waterwegbeheerders en de openbare vervoerders elk op hun terrein in grote mate geconfronteerd met een overlastproblematiek: zwerfvuil/sluikestorten, graffiti, wildplakken, vandalisme (bv. opzettelijke vernielingen van verkeerstekens, bussen, trams of schuilhuisjes aan haltes)...

De financiële impact van deze criminaliteitsvormen, die maatschappelijk trouwens tot de grootste bronnen van ergernis behoren, is aanzienlijk. Bovendien vergen ze een degelijke organisatorische onderbouwing (cf. broken window theory), verstoren ze de openbare orde en tasten ze daardoor het veiligheidsgevoel van gebruikers en buurtbewoners aan.

Stedenbouwkundige (bv. niet vergunde constructies) en milieumisdrijven (bv. verontreiniging bodem of oppervlaktewateren) brengen de publieke bestemming, het normaal gebruik of de veiligheid in het gedrang.

Regelgeving:

- Bijzondere Wet tot Hervorming der Instellingen (art. 6 § 1)
- Buurtwegenwet van 10 april 1841
- Veldwetboek van 7 oktober 1886
- Wet van 5 mei 1936 tot vaststelling van het statuut der havenkapiteins
- Wet van 12 juli 1956 tot vaststelling van het statuut der autosnelwegen
- Wet van 3 november 1967 betreffende het loodsen van zeevaartuigen
- Wet van 16 maart 1968 betreffende de politie over het wegverkeer
- Wet van 21 juni 1985 betreffende de technische eisen waaraan elk voertuig voor vervoer te land, de onderdelen ervan, evenals het veiligheidstoebehoren moeten voldoen
- Wet van 10 april 1990 tot regeling van private en bijzondere veiligheid
- Wet van 15 juli 2013 betreffende het reizigersvervoer over de weg
- Wet 15 juli 2013 betreffende het goederenvervoer over de weg
- Decreet van 4 mei 1994 betreffende het publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigde agentschap Waterwegen en Zeekanaal, naamloze vennootschap van publiek recht
- Decreet van 19 april 1995 betreffende de organisatie en de werking van de loodsdienst van het Vlaamse Gewest en betreffende de brevetten van havenloods, bootman en diepzeeloods
- Decreet van 16 april 1996 betreffende de waterkeringen
- Decreet van 2 maart 1999 houdende het beleid en het beheer van de zeehavens
- Decreet 20 april 2001 betreffende de organisatie van het personenvervoer over de weg
- Decreet van 13 december 2002 houdende de oprichting van de naamloze vennootschap van publiek recht Beheersmaatschappij Antwerpen Mobiel (BAM)
- Decreet van 2 april 2004 betreffende het publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigde agentschap De Vlaamse Waterweg nv, naamloze vennootschap van publiek recht
- Decreet van 16 juni 2006 betreffende de begeleiding van de scheepvaart op de maritieme toegangswegen en de organisatie van het Maritiem Reddings- en Coördinatiecentrum
- Decreet van 8 mei 2009 houdende vaststelling en realisatie van de rooilijnen
- Decreet van 6 juli 2012 betreffende het vervoer van gevaarlijke goederen over de binnenwateren
- Decreet van 3 mei 2013 betreffende de bescherming van de verkeersinfrastructuur in geval van bijzonder wegtransport

Beleidsdomein Ruimtelijke Ordening, Woonbeleid en Onroerend Erfgoed

1. Het vervolgen van de verhuring of terbeschikkingstelling van onbewoonbare woningen en ongeschikte woningen die verder verhuurd blijven of opnieuw verhuurd worden
2. Het vervolgen van de verhuring of terbeschikkingstelling van woningen met gebreken die ernstige veiligheids- of gezondheidsrisico's inhouden voor de bewoners
3. Het vervolgen van domiciliefraude
4. Het vervolgen van feiten die schadegevallen OE veroorzaken aan met teloorgang bedreigd onroerend erfgoed; schadelijke misdrijven of inbreuken in uitvoering;
5. Het vervolgen van recidivisten, feiten met een georganiseerd karakter en feiten met een aanzienlijk vermogensvoordeel
6. Het vervolgen van recente prioritaire feiten die een wezenlijke impact op de goede ruimtelijke ordening hebben
7. Het vervolgen van flagrante, grote schendingen
8. Het vervolgen van complexe, gemengde schendingen (meer dan OMGEVING)
9. Het vervolgen van overtredingen met overdreven hinder voor de ruimere omgeving, die de private belangen overschrijdt
10. thematisch: waterimpact (o.a. reliëf, verharding ...) en vergunningsplichtige functiewijziging in Ruimtelijk Kwetsbaar Gebied

Motivering:

Er bestaat een onmiddellijk ernstig veiligheids- of gezondheidsrisico voor de bewoners. Ondanks het verbod om de verhuring verder te zetten naar aanleiding van de inventarisatie wordt toch hardnekkig verder verhuurd of opnieuw verhuurd.

Er bestaat gevaar voor de veiligheid en de gezondheid van de bewoners. Enkel een strafrechtelijk optreden kan er toe leiden dat de winsten die daarmee gegenereerd werden, afgeroomd worden.

Erfgoedwaarden zijn uiterst kwetsbaar, vermijden dat we met een groot passief aan beschadigde erfgoedwaarden zitten.

Voor de motivering in de keuze van de prioriteiten inzake ruimtelijke ordening, dient in de eerste plaats te worden verwezen naar de criteria zoals voorzien in de volgende beleidsdocumenten: Handavingsprogramma Ruimtelijke Ordening van 18 november 2015 waarin de criteria voor het opstellen van de gewestelijke en gezamenlijke prioriteiten zijn opgenomen. Er zijn zowel ruimtelijke parameters (actuele ruimtelijke impact, niet inpasbaarheid in de plaatselijke goede ruimtelijke ordening, schade aan de omgeving, ...), als thematische (gebiedsgericht, bepaalde voorschriften, samenloop ...) of zelfs specifieke criteria vooropgesteld om de gewestelijke en gezamenlijke prioriteiten Ruimtelijke Ordening te gaan bepalen.

De concrete uitwerking van de prioriteiten gebeurde middels de opmaak van gewestelijke en gezamenlijke prioriteiten Ruimtelijke Ordening zoals meegedeeld aan de Vlaamse Regering op 23 december 2016.

Na de afbakening van de eigen prioriteiten is vervolgens begin 2017 de selectie gebeurd naar wat wenselijk als strafrechtelijke prioriteiten door het Openbaar Ministerie dient te worden opgenomen. Hierbij is ook rekening gehouden met de prioriteitenindicatoren van het Openbaar Ministerie inzake Ruimtelijke Ordening, die eerder via de Commissie Handhaving RWO op 16 oktober 2015 werden meegedeeld. Inzake Ruimtelijke Ordening dient nog te worden benadrukt dat het decreet de principiële voorrang van de rechterlijke handhaving op de bestuurlijke handhaving bevestigt.

Regelgeving:

- Decreet van 15 juli 1997 houdende de Vlaamse Wooncode
- Het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013
- Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening van 15 mei 2009